

Kampen om en plads ved vandet

KAMPEN om sommerhuse og badestranden er i fuld gang. Dels de enkelte familiers kamp for at finde et sommeropholdssted, dels myndighedernes kamp for at modvirke den mest grovkornede spekulation og for at sikre befolkningen en nogenlunde fri adgang til vore kyster og til fritidsområder.

Sat på spidsen er forholdet nemlig så grelt, at af Danmarks samlede kyststrækning på 7400 km er mindre end 50 – halvtreds – km belagt med fredningsdeklaration, der sikrer offentligheden fri adgang.

Ja, men er det da ikke sådan, at alle kystområder er tilgængelige for alle og enhver? Jo, forudsat der er offentlig vej dertil, og så endda efter lovens ånd og bogstav kun i den forstand, at man må *gå* der. Lodsejeren har ret til at sætte skilte op, der forbyder badning og ophold!

På baggrund heraf er der det sidste årstid udfoldet mange bestræbelser for at få nye strandområder fredet og dermed frigivet for befolkningen. Et par bemærkelsesværdige resultater er opnået på Fyn. Udfor Damsbo nordvest for Fåborg er stranden efter forhandling med ejeren frigivet, og det samme gælder adgangen hertil gennem en skov. Dog med det forbehold, at motorkøretøjer ikke må medbringes, og at ejeren må opkræve 1 kr. pr. køretøj i parkeringsafgift. Pengene skal bruges til indretning af ordnede toiletforhold og til renholdelse af stranden. Dermed er altså ikke blot sikret befolkningen adgang til en strand, men også til ordnede forhold.

Stranden udfor Præsteskoven mellem Nyborg og Kerteminde er også blevet fredet. Ikke blot er det forbudt at parkere på selve stranden, *men det er også forbudt at anvende radio, grammofon og musikinstrumenter her!*

Når det er blevet så aktuelt at udvide adgangen til stranden, er det, fordi motoriseringen har skabt et aldrig før set kapløb af såvel inden- som udenlandske turister. Det har i øvrigt fået fredningsfolk til at foretage en drilsk spøg: man har store feriesøndage ladet kyststrækninger luftfotografere. Billederne viser, at i nærheden af parkeringspladser flokkes folk på stranden som fluer på syltetøj, *men blot 500 meter fra parkeringspladserne er der øde og tomt på stranden!* Hvilket nævnes her for at minde bilister om, at fra naturens side er benene indrettet som et udmærket befordringsmiddel, der med held kan anvendes, når bilen har udført sin mission.

Har motoriseringen i Danmark været eksplosiv, synes sommerhusbyggeriet at blive det i ikke mindre grad. Det anslås, at der for øjeblikket er rundt regnet 50.000 egentlige sommerhuse, men til-

TECTUM STANDARD ELEMENTER

EN DRØM FOR ENHVER HUSMODER

De skal have det rart og moderne i Deres køkken – med TECTUM standard elementer i førende kvalitet til laveste pris – og nemmest i opsætning. Et 30 øres frimærke sikrer Dem **gratis detailleret brochure** om Deres drømmekøkken. Send kuponen i dag.

KUPON til Tectum, Njalsgade 15, Kbhvn. S.
Ja, send mig gratis og uden forbindende oplysninger om Tectum køkkenelementer.

Navn: _____

Adresse: _____

Brugsforening i: _____

Se Tectum køkkenet: Horsensvej, Viby. Voerbjerg, Nr. Sundby. Gøteborggade 10, Odense. Magasin Anva, EOB, Esbjerg. BF magasinet, Rønne. Tectum, Njalsgade 15, København S.

syneladende vil folk have *både* sommerhus *og* bil, og landet over skyder den ene sommerhus-koloni efter den anden op. Og hvordan bliver så de?

Enkelte kommuner har på et tidligt tidspunkt lagt servitut på sine grunde. Det gælder således klitområdet ved *Vedersø* i Vestjylland, hvor grundene har en rimelig størrelse; hvor husene skal være grundmurede og være forsynet med stråtag. Her indgår husene som et næsten ubemærkeligt led i naturen, selv om det ikke kan undgås, at de kommer til at ligge i et for almindelige folk alt for eksklusivt plan. Helt modsat er det gået en smule længere sydpå: ved *Søndervig,* hvor sommerhusbyggeriet er et uskønt rod med sammenklistrede træskure på kryds og tværs mellem fornemme ferievillaer i vidt forskellige stilarter.

Tidligere har de lovmæssige muligheder for i landsmålestok at skride ind mod dette planløse sommerhusbyggeri været meget små. For godt et årstid siden gennemførtes imidlertid en ny naturfredningslov, der i højere grad end tidligere giver statsministeriet (hvorunder fredningssager sorterer) mulighed for at lade udarbejde fredningsplaner for egne, der på grund af naturskønhed eller beliggenhed bør bevares fri for bebyggelse eller anden udnyttelse, der kan forringe dem for almenheden.

Og hånd i hånd hermed går et planlægningsarbejde, hvis formål er netop at dække befolkningens stigende behov for sommerhuse og for såkaldte rekreative områder. En sådan planlægning er fornylig blevet udarbejdet for nogle omfattende arealer ved Jammerbugten i Vendsyssel; de såkaldte *Sandmosearealer.*

Det er en trekant på cirka 5500 hektarer. Under krigstidens arbejdsløshed begyndtes her et betydeligt afvandings- og beplantningsarbejde, efter at arealerne var købt af staten. Dette arbejde er fortsat efter krigen; der er anlagt veje, og nu er der altså udarbejdet plan for arealets udnyttelse. Det er tanken her at skabe en ferieby og at udlægge seks områder med sommerhuse med fredede arealer imellem, idet der fastsættes retningslinier for husenes udseende og placering. Endvidere har man tænkt sig, at her skal være campingplads og naturligvis parkeringsområder. Alt sammen til glæde for sommergæsterne. Og til gavn for de fastboende er afsat arealer til industrivirksomheder, til helårsbeboelser samt til 12 landbrug.

Håbet er på den måde at skabe et område, hvor der bliver en harmonisk samklang mellem landbrug, skovbrug og sommerhusbebyggelse med frie områder til rådighed for almenheden, og at det endelige resultat vil kunne stå som forbillede for løsning af fremtidige opgaver af lignende karakter andre steder i landet.

Bliver sagen grebet rigtigt an, er der nemlig plads nok til alle ved de danske strande, uden at den smukke natur skæmmes.

Sommersko fra Brugsen

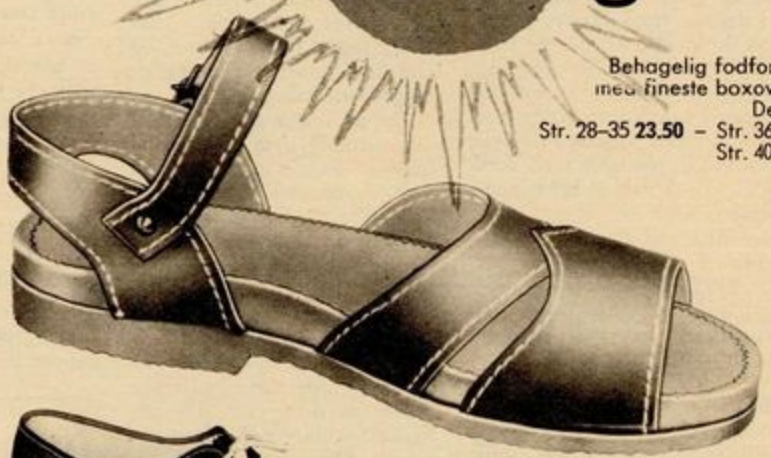

Behagelig fodformsandal med fineste boxoverlæder. Dessin 519.
Str. 28–35 **23.50** – Str. 36–39 **24.85**
Str. 40–46 **26.85**

Dessin 519

Dessin 702

Blå **Lion** tennissko i særklasse. Dessin 702 med transparent gummisål, str. 24–27 **9.25**, str. 28–35 **10.65**, str. 36–39 **12.65**, str. 40–48..... **14.15**

Dessin 428

Blå pige-skolesko med hvid besætning og gummisål. Dessin 428.
Str. 28–35 ..... **11.25**
Str. 36–39 ..... **12.50**

Dessin 2105

Sorte **Sprint** sportssko med gummisål. Dessin 2105.
Str. 28–35 med svangstøtte ... **12.15**
Str. 36–39 med svangstøtte ... **14.00**
Str. 40–47 ..... **15.00**

Dessin 517

Moderne herre-smutters med fodformsål, karamelfarvet boxoverlæder. Dessin 517.
Str. 39–45 ..... **24.85**

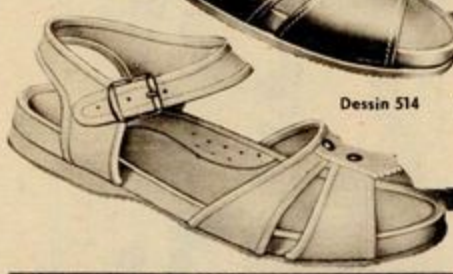

Dessin 514

Let pigesandal i hvid plastic med populær fodformsål. Dessin 514.
Str. 28–35 ..... **18.00**
Str. 36–39 ..... **19.85**

Fås i BRUGSEN og vore magasiner